

prima instanță: Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău
Judecător: I. Dutca
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: V. Pruteanu, L. Popova, A. Gavrilița

DECIZIE

24 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător
Judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas, Nicolae Craiu
Oleg Sternioală, Mariana Pitic

judecând recursul declarat de către Ostapov Olesea, prin intermediul avocatului Popa Grigore,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ostapov Olesea împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova privind contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova și casată integral hotărârea Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 6 iunie 2016, pronunțând o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 14 aprilie 2016, Ostapov Olesea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova privind contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, din 29 aprilie 2005, a fost angajată la întreprinderea S.A. „Moldtelecom”, ca loc de muncă de bază, iar, din 1 august 2012, a desfășurat activitatea în calitate de contabil la S.R.L. „StarNet Servicii”, prin cumul, având statut de persoană asigurată. Prin urmare, la 1 noiembrie 2012, a ieșit în concediu de maternitate până la 20 martie 2013 (140 zile).

În același context, Ostapov Olesea a arătat că venitul său a fost calculat pentru perioada mai 2012 – octombrie 2012. Astfel, conform scrisorii nr. 07-03-295 din 6 aprilie 2016, S.A. „Moldtelecom” a confirmat achitarea indemnizației de maternitate în beneficiul ei, reieșind din venitul asigurat mediu lunar în sumă de 14 356,16 lei.

Reclamanta relatează că, la 29 noiembrie 2012, a născut doi copii, Ostapov Nikita și Ostapov Timur. Ulterior, la 21 martie 2013, a ieșit în concediu de îngrijire a copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, atât la locul de muncă de bază, cât și la cel prin cumul. Respectiv, în aprilie 2013, a depus toate actele necesare la Casa

Națională de Asigurări Sociale, sectorul Centru pentru stabilirea indemnizației lunare pentru creșterea/îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, care rezultă din venitul mediu lunar total asigurat realizat în ultimele 6 luni calendaristice (complete) premergătoare lunii producerii riscului asigurat (mai 2012 - octombrie 2012), venit din care au fost calculate contribuțiile de asigurări sociale conform Legii bugetului asigurărilor sociale de stat.

În acest sens, Casa Națională de Asigurări Sociale, sectorul Centru a stabilit venitul mediu lunar în sumă de 10 586, 83 lei și a fixat o indemnizație lunară de creștere a copilului până la 3 ani în sumă de 3 176,05 lei, pentru fiecare copil în parte, pentru perioada 29 noiembrie 2012 – 29 noiembrie 2015.

Astfel, reclamanta a precizat că, la 26 februarie 2016, a luat cunoștință cu decizia nr. 2013/91/4110 din 23 mai 2013, considerând-o parțial neîntemeiată și pasibil de a fi modificată în ceea ce ține de calcularea bazei de calcul, dar și efectuării recalculului corespunzător. Ca urmare, la 9 martie 2016, s-a adresat cu o cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale, care a respins argumentele invocate.

Astfel, reclamanta consideră ilegal refuzul pârâtului de a modifica decizia nr.2013/91/4110 din 23 mai 2013 și de a recalcula retroactiv indemnizația lunară pentru creșterea copiilor minori. În susținerea poziției sale, a invocat art. 23 al Legii nr. 289 din 22 iulie 2007 și punctul 39 al Hotărârii Guvernului nr. 1478 din 15 noiembrie 2002 cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii, în redacția din 23 mai 2013. Așadar, subliniază că au fost luate în calcul lunile lucrate complet în intervalul din mai 2012 până la octombrie 2012, și anume lunile mai, august 2012.

Reclamanta a invocat că, potrivit certificatului nr.04/85 din 4 aprilie 2013, eliberat de angajatorul la locul de muncă prin cumul, în luna august 2012 a obținut un venit asigurat în sumă de 4 965,52 lei. Totodată, conform certificatului nr. 07-03/2850 din 08 aprilie 2013, eliberat de angajatorul de la locul de muncă de bază, în luna mai 2012 a obținut un venit asigurat de 8 481 lei, compus din sporul de salariu în mărime de 2 261,60 lei, salariul de 5 654 lei și suplimentul pentru devotament în valoare de 5 65,40 lei, iar în august 2012 a obținut venit 15 265,80 lei, format din salariul de funcție de 5 654 lei, suplimentul pentru devotament în cuantum de 565,40 lei și „prima rezultate semestrul I” în sumă de 9 046,40 lei.

În explicitarea poziției, Ostapov Olesea a învederat că la stabilirea venitului asigurat mediu lunar nu s-a luat în calcul întreaga sumă a primei de 9 046,40 lei, ci doar parțial în sumă de 1 507,73 lei, diminuând neîntemeiat venitul mediu asigurat și stabilindu-l în sumă de 10 586,83 lei. La fel, conform răspunsului S.A. „Moldtelecom” din 23 martie 2016, „prima rezultate semestru I” constituie o primă pentru performanță, o plată financiară unică achitată benevol de către S.A. „Moldtelecom” pentru rezultatele semestriale a activității, în baza unor politici proprii de motivare financiară.

Solicită Ostapov Olesea, recunoașterea ilegală a refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova de a modifica decizia nr. 2013/91/4110

din 23 mai 2013 și de a recalcula retroactiv indemnizația lunară pentru creșterea copiilor minori Ostapov Timur, Ostapov Nikita.

La fel, a cerut obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova de a modifica decizia nr. 2013/91/4110 din 23 mai 2013 privind stabilirea indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la 3 ani, prin stabilirea venitului asigurat mediu lunar 14 356,16 lei și a indemnizației lunare, începând cu 29 noiembrie 2012 până la 29 noiembrie 2015 în sumă a câte 4 306,85 lei pentru fiecare din copiii minori Ostapov Timur și Ostapov Nikita, anul nașterii 29 noiembrie 2012, cu efectuarea recalculului și achitarea retroactivă în beneficiul Olesei Ostapov a diferenței pentru perioada respectivă.

În sfârșit, reclamanta a solicitat încasarea de la pârât a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3 000 lei. (f. d. 28)

Casa Națională de Asigurări Sociale nu a formulat referință în întâmpinarea cererii de chemare în judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 6 iunie 2016, a fost admisă integral acțiunea. (f. d. 41; 47 – 52)

Astfel, a fost recunoscut ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova de a modifica decizia nr. 2013/91/4110 din 23 mai 2013 și de a recalcula retroactiv indemnizația lunară pentru creșterea copiilor minori Ostapov Timur, Ostapov Nikita.

Totodată, a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova de a modifica decizia nr. 2013/91/4110 din 23 mai 2013 privind stabilirea indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la 3 ani, prin stabilirea venitului asigurat mediu lunar 14 356,16 lei și a indemnizației lunare, începând cu 29 noiembrie 2012 până la 29 noiembrie 2015 în sumă a câte 4 306,85 lei pentru fiecare din copiii minori Ostapov Timur și Ostapov Nikita, anul nașterii 29 noiembrie 2012, cu efectuarea recalculului și achitarea retroactivă în beneficiul Olesei Ostapov a diferenței pentru perioada respectivă.

În final, a fost încasat de la Casa Națională de Asigurări Sociale în beneficiul Olesei Ostapov cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 000 lei.

În urma depunerii apelului de către Casa Națională de Asigurări Sociale, pe parcursul examinării cauzei, intimata Ostapov Olesea a formulat referință, prin care a cerut respingerea cererii de apel, ca fiind vădit neîntemeiată, lipsită de suport juridic, cu menținerea hotărârii instanței de fond. (f. d. 70 – 71)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, a fost admis apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova și casată integral hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 6 iunie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea a fost respinsă ca nefondată. (f. d. 75 – 81)

La 25 ianuarie 2017, Curtea de Apel Chișinău le-a expediat participanților la proces copia deciziei integrale din 14 decembrie 2016. (f. d. 82)

La 22 martie 2017, prin intermediul avocatului Popa Grigore, dna Ostapov Olesea a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14

decembrie 2016, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 6 iunie 2016.

În motivarea ilegalității deciziei contestate, recurenta a afirmat că instanța de apel s-a limitat să invoce un singur motiv în favoarea admiterii apelului Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, accentuând în mod eronat aplicarea în speță a prevederilor pct. 40 din Hotărârea Guvernului nr. 1478 din 15 noiembrie 2002 cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii. Prin urmare, consideră că autoritatea competentă a împărțit neîntemeiat cuantumul „primei rezultate semestrul I” de 9 046, 40 lei (achitată în luna august 2012) la șase luni, cu atribuirea doar a sumei de 1 507,7 lei pentru luna mai 2012.

Astfel, recurenta reiterează că, potrivit răspunsului S.A. „Moldtelecom” din 23 martie 2016, „prima rezultate semestru I” constituie o primă pentru performanță, o plată financiară unică achitată benevol de către S.A. „Moldtelecom” pentru rezultatele semestriale a activității, în baza unor politici proprii de motivare financiară. Această circumstanță, în opinia sa, corespunde conținutului pct. 37 din Hotărârea Guvernului nr. 1478 din 15 noiembrie 2002.

În acest context, Ostapov Olesea a susținut că luna august 2012 a fost lucrată complet de către ea, fiindu-i calculată contribuțiile de asigurări sociale din întreg salariul, inclusiv din suma de 9 046, 40 lei. De altfel, nu există nici un act normativ în vigoare la 23 mai 2013 care să prevadă modul de decontare conform perioadei stabilite a unei prime, în vederea calculării în special a venitului mediu asigurat pentru stabilirea indemnizației de creștere/îngrijire a copilului până la vârsta de 3 ani. Din aceste raționamente, instanța de apel urma să aplice la soluționarea cauzei exclusiv prevederile pct. 39 din Hotărârea Guvernului nr. 1478 din 15 noiembrie 2002, deoarece pct. 40 se referă doar la lunile lucrate incomplet. Cu toate acestea, în speță, au fost lucrate integral lunile mai și august 2012.

În același timp, recurenta a sugerat că instanța de apel a evitat să se pronunțe asupra certificatului cu privire la salariu din 7 martie 2013 și deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale, sectorul Râșcani nr. 2013/92/12785 din 9 august 2013 privind stabilirea indemnizației lunare de creștere copilului până la 3 ani în cazul asiguratei Doni Tatiana în acord cu art. 130 din Codul de procedură civilă.

Cu privire la practica judiciară, și anume decizia Curții Supreme de Justiție din 12 noiembrie 2014, Ostapov Olesea consideră că intimatul face trimitere la o speță diferită de circumstanțele din prezentul litigiu. Or, în acel caz, reclamanta nu a lucrat complet nici o lună dintre cele 6 premergătoare riscului asigurat, pe când, ea a lucrat complet 2 luni, inclusiv și în luna august 2012, atunci când a beneficiat de „prima rezultate semestrului I”.

La 5 aprilie 2017, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, informând că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia. (f. d. 92)

La 5 mai 2017, intimatul a depus o referință în întâmpinarea recursului, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil. (f. d. 94 – 95)

În vederea respectării principiului contradictorialității, la 5 mai 2017, a fost expediată avocatului Popa Grigore, reprezentantului Olesei Ostapov, copia referinței formulate de Casa Națională de Asigurări Sociale. (f. d. 97)

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului se decide fără prezența participanților la proces sau a reprezentanților acestora, prin emiterea unei încheieri nemotivate despre care se face o mențiune pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

În procedura de filtru, completul de judecată a constatat că recursul declarat de Ostapov Olesea, prin intermediul avocatului Popa Grigore, la 22 martie 2017 este depus în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Mandatul seria MA nr. 1043083 din 17 martie 2017 dovedește faptul că avocatul Popa Grigore a fost împuternicit în mod legal să reprezinte persoana care era în drept să declare prezentul recurs (f. d. 84), fiind respectate dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă, iar materialele cauzei confirmă că cererea nu a fost examinată anterior. La fel, a fost constatat că argumentele recurente se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 17 mai 2017, recursul declarat către Ostapov Olesea, prin intermediul avocatului Popa Grigore, a fost considerat admisibil spre examinare în fond. (f. d. 102)

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În corespundere cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs și referință au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În plus, recurenta și intimatul au avut ocazia să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse. (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Auza Vilho Eskelinen și alții v. Finlandei*, 19 aprilie 2007, para. 72 – 75)

Subsidiar, în § 26 – 27 ale deciziei Curții Constituționale nr. 95 din 19 decembrie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 444 din CPC, Curtea a statuat că în cazul procedurilor care au ca obiect autorizarea unui apel sau care consacră verificarea unor aspecte de drept, și nu de fapt, sunt îndeplinite condițiile articolului 6 din Convenție chiar dacă instanța de apel sau de recurs nu oferă reclamantului posibilitate să se exprime în fața sa, în persoană. Iar, în esență nu este afectat accesul liber la justiție.

Verificând decizia contestată în raport de criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și

de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ostapov Olesea, prin intermediul avocatului Popa Grigore, este întemeiat și urmează a fi admis, cu dispunerea casării deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016 și menținerii hotărârii Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 6 iunie 2016, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept: să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Instanța de recurs notează că circumstanțele cauzei prezentate de părți și determinate de instanțele de judecată în fazele procesuale anterioare, denotă că, la 29 noiembrie 2012, recurenta Ostapov Olesea a născut doi copii, Ostapov Nikita și Ostapov Timur, fapt reținut din certificatele de naștere NA-VI 1557278 și NA-VI 1557279. (f. d. 16 - 17, 49 – 50, 79)

Instanța de recurs observă că ambele instanțe au constatat că, la momentul survenirii cazului asigurat (nașterea copiilor Ostapov Nikita și Ostapov Timur), Ostapov Olesea era angajată la locul de bază S.A. „Moldtelecom”, începând cu 29 aprilie 2005, și la locul de muncă, prin cumul, la S.R.L. „StarNet Servicii”, începând cu 01 august 2012, având statut de persoană asigurată. (f. d. 50, 79)

În aceeași ordine de idei, în baza cererii depuse de Ostapov Olesea, cu privire la stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației pentru creșterea copilului, până la vârsta de 3 ani, Casa Națională de Asigurări Sociale, sectorul Centru a adoptat decizia nr. 2013/91/4110 din 23 mai 2013. Astfel, potrivit acestui act administrativ, recurentei i-a fost calculat venitul mediu lunar 10 586,83 lei și i-a fost stabilit o indemnizație lunară de creștere a copilului de 3 176,05 lei pentru fiecare copil în intervalul de timp din 29 noiembrie 2012 până la 29 noiembrie 2015. (f. d. 13, 50, 79)

Nefiind de acord cu calculul respectiv, Ostapov Olesea s-a adresat cu cerere prealabilă la Casa Națională de Asigurări Sociale, solicitând modificarea deciziei nr.2013/91/4110 din 23 mai 2013 și recalcularea indemnizației pentru creșterea copilului. (f. d. 8 – 9, 50, 79)

În acest context, prin răspunsul nr.O-236/16/O-290/16 din 4 aprilie 2016, intimatul a respins cererea recurentei, motivând că indemnizația pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani a fost calculată corect. (f. d. 11 – 12, 50, 79)

Conjunctura prezentată a constituit temei de depunere a cererii de chemare în judecată de Ostapov Olesea împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, prin care a solicitat recunoașterea ilegală a refuzului de a modifica decizia nr. 2013/91/4110 din 23 mai 2013 și de a recalcula retroactiv indemnizația lunară pentru creșterea copiilor minori Ostapov Timur, Ostapov Nikita. La fel, a cerut obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova de a modifica decizia nr. 2013/91/4110 din 23 mai 2013 privind stabilirea indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la 3 ani și încasarea de la pârât a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3 000 lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei pricini, a admis integral acțiunea. (f. d. 41; 47 – 52)

Pentru a hotărî astfel, instanța de judecată a constatat că venitul mediu lunar realizat în ultimele 6 luni calendaristice al Olesei Ostapov constituia suma de 14 356, 16 lei, iar 30 % din această sumă reprezintă indemnizația lunară pentru creșterea copilului, cuantumul căreia urma a fi determinat în mărime de 4 306, 85 lei pentru fiecare copil. (f. d. 51)

De asemenea, în baza răspunsului S.A. „Moldtelecom” din 23 martie 2016, instanța a considerat că prima de 9 046, 40 lei, inclusă în venitul realizat de reclamantă în luna august 2012, a fost ilegal divizată pentru 6 luni (câte 1 507,73 lei/lună) și exclusă la calcularea venitului mediu lunar. (f. d. 50 – 51)

În drept, hotărârea judecătorească a fost întemeiată pe art. 7 alin. (1) al Legii nr. 289 – XV din 22 iulie 2004, privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, și punctul 39 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1478 din 15 noiembrie 2002.

Împotriva celor stabilite de instanța de fond, Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova a declarat apel, iar, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2015, a fost admis cererea de apel și casată integral hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 6 iunie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea a fost respinsă ca nefondată. (f. d. 75 – 81)

La adoptarea soluției, instanța de apel a reținut că perioada premărgătoare lunii nașterii copilului este perioada mai – octombrie 2012. Așadar, conform certificatului de salariu nr. 01 – 07.03/2850 din 8 aprilie 2013, eliberat de S.A. „Moldteleom”, s-a constatat că lunile mai 2012 și august 2012 sunt lucrate complet, dar, totodată, în perioada respectivă intimata Ostapov Olesea a beneficiat și de prima pentru rezultatele semestrului I în sumă de 9 046, 40 lei, acordată pentru rezultatele semestrului I al anului 2012.

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a statuat că în baza de calcul din semestrul I de către Casa Națională de Asigurări Sociale a fost inclusă numai luna mai 2012, luna lucrată complet, iar prima în cuantum de 9 046,40 lei a fost corect împărțită la 6 luni ale trimestrului, iar rezultatul final în valoare de 1 507,73 lei constituie mărimea primei pentru luna mai 2012. În acest sens, instanța a considerat că instanța de fond a constatat neîntemeiat că ajutoarele, premiile, suplimentele, etc., au fost achitate intimatei nu pentru lunile incomplete de lucru, dar pentru alte perioade de timp complete. (f. d. 80)

Instanța de apel s-a călăuzit de art. 123 din Codul muncii, art. 7 alin. (1) al Legii nr. 289 din 22 iulie 2004, privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, și pct. 39, 40 din Hotărârea Guvernului nr. 1478 din 15 noiembrie 2002 cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii. (f. d. 80)

Studiind argumentele expuse în cererea de recurs și cele din referința intimatului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia aplicată, atunci când a decis respingerea acțiunii, formulată de Ostapov Olesea.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: (b) a aplicat o lege care nu trebuia aplicată.

În contextul prezentat, instanța de recurs rezumă că temeiul litigiului, dedus judecății, exprimă divergențele părților cu privire la stabilirea indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la 3 ani. Așadar, recurenta pretinde că prima de 9 046, 40 lei trebuie inclusă integral ca venit asigurat pentru luna august 2012. Cu toate acestea, Casa Națională de Asigurări Sociale sugerează că, deși suma indicată a fost primită de Ostapov Olesea în luna lucrată complet (august 2012), aceasta constituie venitul asigurat pentru semestrul I (perioada ianuarie – iulie 2012), urmând a fi atribuită doar 1/6 din sumă indicată (1 507, 73/lună) în baza de calcul pentru luna mai 2012, dar fără luna august.

La caz, instanța reține că la soluționarea cauzei vor fi aplicate normele de drept materiale în redacția de până la 1 aprilie 2014, atunci când s-a produs cazul asigurat din litigiu.

Astfel, potrivit art. 7 alin. (1) al Legii nr. 289 – XV din 22 iulie 2004, privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, baza de calcul a indemnizațiilor de asigurări sociale o constituie venitul mediu lunar realizat în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate contribuțiile individuale de asigurări sociale. Baza de calcul nu poate depăși suma a 5 salarii medii lunare pe economie prognozate pe anul respectiv.

Alineatul 2 din articolul citat, prevede că în cazul în care lunile luate în calcul, conform alin.(1), sunt lucrate incomplet din motive întemeiate, la determinarea bazei de calcul se ia în considerare venitul asigurat din lunile calendaristice lucrate complet în perioada respectivă.

Aceleași reguli se folosesc la calcularea bazei de calcul a indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, fiind reglementate, *în special*, de punctele 37 – 39 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1478 din 15 noiembrie 2002.

Prin urmare, Colegiul lărgit amintește că instanța de apel a constatat că perioada premărgătoare nașterii copiilor este perioada mai – octombrie 2012. (f. d. 80)

Totodată, ambele instanțe au reținut pentru examinarea justă a cauzei certificatul de salariu nr. 01-07.03.2850 din 8 aprilie 2013, eliberat de S.A. „Moldotelecom”, potrivit căruia Ostapov Olesea a lucrat complet în perioada indicată mai sus doar în lunile mai și august 2012. (f. d. 14; 51; 80)

În pofida acestor circumstanțe, instanța de recurs notează că instanța de apel a considerat că venitul mediu din salariul recurentei care l-a primit pentru lunile incomplete se calculează după formula prevăzută în punctul 40 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii. (f. d. 80)

Din analiza și interpretarea punctului citat, rezultă că această normă de drept *se aplică doar în cazul în care toate lunile luate în calcul sunt lucrate incomplet*, atunci venitul mediu lunar asigurat se va determina prin împărțirea venitului asigurat din această perioadă la numărul de zile lucrate stabilite pentru perioada respectivă și înmulțirea cu numărul zilelor lucrătoare pentru o lună (25,4 zile lucrătoare pentru săptămîna de lucru de 6 zile și, respectiv, 21,1 zile pentru săptămîna de lucru de 5 zile).

Sub acest aspect, este incontestabil faptul că soluția instanței de apel, expusă în decizia contestată, este în contradicție evidentă cu circumstanțele pricinii, pe care însăși instanța le-a determinat în timpul judecării cazului. Așadar, Colegiul acceptă opinia recurentei (f. d. 87) și învederează, în acest sens, că punctul 40 din Regulament urma a fi aplicat doar în situația în care Ostapov Olesea nu avea lucrată complet nici o lună în perioada mai – octombrie 2012. În realitate, cum a fost menționat *supra* și reținut de instanța de apel (f. d. 80), recurenta a activat complet în lunile mai și august 2012.

În concluzie, Colegiul lărgit apreciază că instanța de apel a pus la baza adoptării deciziei sale o normă juridică, care este străină de situația de fapt existentă în cazul dedus judecării, fiind încălcat articolul 238 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

Din aceste raționamente, instanța de recurs consideră că instanța de fond a stabilit just că raportul juridic dintre părți este prevăzut la punctul 39 din Regulamentul sus citat, potrivit căruia, în cazul în care lunile luate în calcul, conform punctului 37, sunt lucrate incomplet din motive întemeiate (concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului, concediu medical, concediu din cont propriu etc.), la determinarea bazei de calcul se ia în considerare venitul asigurat din lunile calendaristice lucrate complet în perioada respectivă.

Revenind la contradicțiile generate de „prima rezultate semestrul I” în cuantum de 9 046,40 lei, Colegiul reiterează că Ostapov Olesea a obținut, în luna mai 2012, un venit asigurat de 8 481 lei, iar, în luna august 2012, a realizat un venit de 15 265,80 lei, format din salariul de funcție 5 654 lei, supliment pentru devotament în mărime de 565, 40 lei și „prima rezultate semestrul I” în valoare totală de 9 046, 40 lei. (f. d. 14, 51, 80)

În această ordine de idei, potrivit răspunsului S.A. „Moldtelecom” din 23 martie 2016, „prima rezultate semestrul I” reprezintă o primă pentru performanță, o plată financiară unică achitată benevol (neimpusă de legislație) de către S.A. „Moldtelecom” angajaților pentru rezultatele semestriale a activității acestora, în baza unor politici proprii de motivare financiară. (f. d. 18, 51)

Prin urmare, potrivit punctului 37 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, baza de calcul a indemnizațiilor o constituie venitul mediu lunar realizat în ultimele 6 luni calendaristice (complete) premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate contribuțiile de asigurări sociale conform Legii bugetului asigurărilor sociale de stat.

Rațiunea acestei norme juridice implică necesitate instanțelor de a analiza dacă „prima rezultate semestrul I” corespunde sub două criterii, și anume dacă această sumă a fost primită de recurentă în lunile puse la baza calculului indemnizației și dacă din acest venit au revenit contribuții de asigurări sociale la bugetul din domeniul respectiv.

În aceste circumstanțe, instanța învederează, în primul rând, că suma de 9 046,40 lei a fost achitată efectiv și în mod real recurente în luna august 2012, ce se confirmă prin certificatul de salariu nr. 01-07.03.2850 din 8 aprilie 2013, eliberat de S.A. „Moldotelecom”. (f. d. 14)

Iar, în al doilea rând, se atestă potrivit aceluiași înscris că din toate plățile efectuate de angajatorul recurente s-au reținut cote de asigurare conform legislației în vigoare. (f. d. 14, *pe verso*)

Cumulul celor determinate conving instanța de recurs că „prima rezultate semestrul I” întrunește, în totalitate, cerințele dispoziției punctului 37 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1478 din 15 noiembrie 2002.

În plus, împărțirea primei de 9 046,40 lei la 6 luni, fiind inclusă în baza de calcul suma de 1 507,73 lei, ceea ce reprezintă quantumul primei pentru luna mai 2012, constituie un punct de vedere al Casei Naționale de Asigurări Sociale, care nu a fost susținut prin nici un act normativ în vigoare la 23 mai 2013. Lipsa unei asemenea reglementări impune, fără îndoială, menținerea soluției primei instanțe, conform căreia intimatul a exclus ilegal o parte din suma primei de 9 046,40 lei la calcularea venitului mediu lunar al Olesei Ostapov realizat în ultimele 6 luni calendaristice. (f. d. 51 – 52)

Din această perspectivă, Colegiul subliniază că nu există necesitatea examinării suplimentare a celorlalte motive invocate de către Ostapov Olesea, prin intermediul avocatului Popa Grigore, în cererea de recurs, privind omisiunea instanței de apel de a se pronunța asupra unor probe din dosar și practicii judiciare a Curții Supreme de Justiție, întrucât nu au forța juridică de a influența concluzia instanței. Or articolul 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu obligă instanțele de judecată să ofere răspunsuri detaliate la toate argumentele invocate, totuși din hotărâre trebuie să reiasă clar că elementele esențiale ale cauzei au fost examinate (a se vedea, inter alia, *Fomin c. Moldovei*, 11 octombrie 2011, para. 24; *Lebedinschi c. Moldovei*, 16 iunie 2015, para. 31)

Pe baza celor prezentate, instanța de recurs constată că prima instanța corect a administrat probele, a determinat circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii, fiind respectate articolele 239 și 240 din Codul de procedură civilă.

Din considerentele constatate *supra* și având în vedere faptul că prima instanță a determinat corect circumstanțele cauzei și norma de drept pentru soluționarea litigiului, iar instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia aplicată,

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide de a admite recursul declarat de Ostapov Olesea, prin intermediul avocatului Popa Grigore, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Ostapov Olesea, prin intermediul avocatului Popa Grigore.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ostapov Olesea împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, privind contestarea actului administrativ, și se menține hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 6 iunie 2016.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecător

Tatiana Vieru

Judecători,

Maria Ghervas

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală

Mariana Pitic